Prima instanță: Judecătoria Hîncești (sediul Central), judecător Maria Ganganu

Dosarul nr. 2a-2311/24
(2-23188680-02-2a-07062024)

D E C I Z I E

24 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Elena Bolocan

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de Munteanu Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Elena împotriva lui Munteanu Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și anularea titlului executoriu,

împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27 februarie 2024, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Elena împotriva lui Munteanu Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și anularea titlului executoriu,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 29 decembrie 2023, reclamanta Munteanu Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Munteanu Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și anularea titlului executoriu.
2. În motivarea cererii a invocat că a încheiat căsătoria cu Munteanu Ion la ***** și împreună au 3 copii, fiul *****, născut la ***** fiica *****, născută la ***** și fiul *****, născut la *****
3. La 26 iulie 2019 au divorțat și prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 decembrie 2020 s-a stabilit domiciliul copiilor minori cu subsemnata, cu încasarea de la Munteanu Ion în beneficiul ei a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de a câte 1000 lei pentru fiecare copil.
4. La fel, a indicat că de la momentul pronunțării hotărârii judecătorești au trecut trei ani, copiii au crescut și, respectiv, s-au majorat și cerințele lor, iar de una singură să-i asigure copiilor un trai decent îi este greu, avînd în vedere că pârâtul în afară de 1000 lei lunar pentru fiecare copil nu ajută în nici un mod, deși pârâtul lucrează și are venituri care nu pot fi urmărite oficial.

5. În continuare, a indicat că copiii săi merită un suport financiar mai mare din partea tatălui, deoarece anul acesta, în afară de rechizite școlare pentru doi copii minori pentru care a cheltuit 1369 lei, a mai procurat uniforma școlară pentru doi elevi la prețul de 2270 lei, și pentru grădinița lui ***** achită lunar în jur de 260 lei, suplimentar procură produsele alimentare și medicamentele.
6. Subsecvent, a notat că conform datelor Biroului Național de Statistică câștigul salarial mediu lunar brut pe activități economice pe trimestrul III al anului 2023 constituie 12357,20 lei, iar jumătate din acest câștig constituie suma de 6178,60 lei. Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 1033 din 21 decembrie 2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, s-a stabilit cuantumul lui în mărime de 13700 lei, astfel jumătate din acest salariu constituie 6850,00 lei.
7. Reclamanta Munteanu Elena a solicitat majorarea cuantumului pensiei de întreținere încasate de la Munteanu Ion în beneficiul ei pentru trei copii minori **********, *****și ********** de la 1000 lei lunar pentru fiecare copil până la 2500 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu ziua înaintării cererii în instanța de judecată și până la majoratul copiilor, precum și anularea titlului executoriu nr. 2-422/20, emis în baza hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 decembrie 2020 prin care s-a dispus încasarea de la Munteanu Ion în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere în mărime de a câte 1000 lei lunar pentru fiecare copil.

Poziția instanței de fond:

8. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27 februarie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Elena împotriva lui Munteanu Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și anularea titlului executoriu s-a admis în parte, s-a modificat în sensul majorării cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori **********, ********** și *****stabilit prin hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 3 decembrie 2020 cu nr: 2-422/20, substituind-o astfel în procedura de executare, s-a încasat din contul lui Munteanu Ion în beneficiul Munteanu Elenei pensia pentru întreținerea copilului minor: fiul - **********, născut la 21 mai 2012; fiica – **********, născută la ***** și fiul **********, născut la *****- în cuantum de a câte 2500,00 (două mii cinci sute,00) lei/ lunar pentru fiecare copil, începând cu data înaintării cererii – 29 decembrie 2023 și până la atingerea majoratului de către copii.
9. De asemenea, s-a încasat din contul lui Munteanu Ion în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2550,00 lei, în rest cererea reclamantei fiind respinsă ca neîntemeiată.
10. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond reținând că de la data emiterii hotărârii Judecătoriei Hîncești din 3 decembrie 2020 s-au scurs patru ani, iar copii minori au avansat în vârstă, ca urmare necesitățile de întreținere a copiilor minori s-au majorat, au fost prezentate dovezi de procurare a îmbrăcămintei, de achitare a medicamentelor, de procurare a alimentelor, chitanțe de plată efectuate pentru frecventarea grădiniței, a conchis că pensia de întreținere stabilită de Judecătoria Hînceşti (sediul Central) la 3 decembrie 2020 la moment nu este echitabilă.

Solicitarea apelantului:

11. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, avocatul Capcelea Liviu, în interesul lui Munteanu Ion, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27 februarie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Munteanu Elena cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și anularea titlului executoriu.

Argumentele părților:

12. În motivarea apelului, avocatul Capcelea Liviu, în interesul lui Munteanu Ion, a menționat că nu a avut loc o schimbare în sensul îmbunătățirii stării materiale sau familiale a lui Munteanu Ion, în modul prevăzut de legislație, or modificarea cuantumului salariului mediu prognozat pentru anul 2024 nu echivalează cu mărirea venitului obținut de către Munteanu Ion.
13. Concomitent, a indicat că nu se atestă o schimbare în sensul înrăutățirii stării materiale sau familiale a lui Munteanu Elena, iar cheltuielile invocate de către reclamantă şi puse la baza modificării cuantumul pensiei, în esenţă nu depășesc valorile nominale, pe care le asigură Munteanu Ion prin achitarea pensiei alimentare stabilite inițial.
14. La fel, a indicat că din momentul dispunerii încasării pensiei de întreținere prin hotărârea judecătorească, s-a modificat situația familială a lui Munteanu Ion, care mai are un copil minor la întreținere.
15. De asemenea, a criticat poziția instanței de fond privind neprobarea participării la întreținere a tatălui în privința copilului minor Munteanu Darius ca fiind absurdă, or obligația părintelui de a întreține copiii minori este stipulată prin lege, astfel încât în circumstanțele descrise explicațiile declarative ale reclamantei Munteanu Elena privind neparticiparea la întreținerea copilului minor, nu sunt suficiente pentru a invoca într-o hotărâre de judecată că tatăl nu participă la întreținere.
16. Subsecvent, a notat că Munteanu Ion nu are careva restanțe la achitarea pensiei alimentare în baza hotărârii de judecată din 3 decembrie 2020, concomitent participă la întreținerea copiilor minori prin achiziționare de îmbrăcăminte şi alimente, și aceeași atitudine grijulie o are și față de al patrulea copil minor Munteanu Darius.
17. În continuare, a indicat că instanța eronat a reținut informația Biroului Național de Statistică, în contextul în care se atestă că reclamanta locuieşte la sat, prin urmare minimul de existență constituie suma de 2985,00 lei şi nu de 3165,00 lei, iar dacă să raporteze la situația din 2020, conform BNS, minimul de existență pentru copii 7-17 ani, în sate constituia suma de 2186 lei.
18. Respectiv, atestă o creștere a minimului de existentă cu aproximativ 36%, însă instanţa de judecată invocând mărimea minimului de existență a dispus majorarea pensiei alimentare cu 250 %.
19. La fel, a invocat că în condițiile majorării pensiei pînă la suma de 2500 lei și luând ca reper principal salariu mediu pe economie prognozat pentru anul 2024 în mărime de 13700 lei, pârâtului Munteanu Ion îi rămâne 1000 de lei brut pentru existență, circumstanță care evident contravine prevederilor art. 75 din Codul familiei.
20. În ședința instanței de apel, pârâtul/apelant Munteanu Ion și reprezentantul său, avocatul Liviu Capcelea, au susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat. Totodată, avocatul Liviu Capcelea, acționând în interesul lui Munteanu Ion, a

completat cerințele din cererea de apel, solicitând suplimentar modificarea hotărârii instanței de fond în sensul micșorării cuantumului pensiei alimentare majorate, indicând că cuantumul de 2500 lei este unul exagerat în raport cu veniturile sale.

21. În ședința instanței de apel, reclamanta/intimată Munteanu Elena a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

22. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.
23. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
24. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*
25. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale*”.
26. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă *,,instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului”*, iar în temeiul art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă *”circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante”.*
27. Conform art. 130 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei”.*
28. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

29. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanției inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
30. Așadar, probatoriul administrat în speță atestă că Munteanu Elena și Munteanu Ion sunt părinții copiilor minori **********, născut la ***** **********, născută la ***** și **********, născut la *****.
31. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 3 decembrie 2020, printre altele s-a încasat din contul lui Munteanu Ion în folosul Munteanu Elenei pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori **********, născut la ***** **********, născută la ***** și **********, născut la *****, în mărime a cîte 1000 lei, începând cu data de 19 mai 2020 pînă la majoratul copiilor.
32. Tot din materialele cauzei urmează că Munteanu Ion mai are la întreținere un copil minor Munteanu Darius, născut la *****
33. De asemenea, după anul 2020, Munteanu Ion a obținut careva venituri în cadrul companiilor *****
34. Așadar, verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.
35. Conform art. 110 Codul familiei *„în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia”.*
36. Colegiul civil subliniază că conform principiilor fundamentale ale dreptului familiei, interesul superior al copilului prevalează în toate deciziile privind întreținerea acestuia. Copilul este într-o perioadă de dezvoltare fizică, intelectuală și emoțională, iar întreținerea financiară asigură satisfacerea nevoilor esențiale: alimentație, educație, sănătate, îmbrăcăminte, locuință și alte necesități specifice vârstei.
37. În același timp, normele legale menționate supra indică expres obligația părinților de a contribui la întreținerea copilului până la atingerea majoratului. Achitarea pensiei pentru copil până la atingerea majoratului este o obligație fundamentală a părinților, bazată pe necesitatea asigurării dezvoltării sănătoase și echilibrate a copilului. Este atât o datorie legală, cât și morală, care contribuie la pregătirea copilului pentru viața adultă, protejându-l de vulnerabilități și lipsuri materiale.
38. Colegiul civil reține că de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei.
39. Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor

bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

40. Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcăm următoarele aspecte intrinseci, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.
41. Sintagma alte circumstanţe importante, lasă o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).
42. Totodată, Colegiul civil subliniază că întreținerea minorului de către părinții săi are un obiect complex, presupunând acoperirea tuturor cheltuielilor pe care le implică realizarea dreptului copilului de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală sau socială. Corelativ acestui drept al copilului, părinților, le revine responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților, cele mai bune condiții de viață necesare creșterii și dezvoltării copiilor. În consecință, obligația de întreținere a copilului minor de către părinți are ca finalitate asigurarea mijloacelor materiale necesare acoperirii cheltuielilor legate de hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijirea sănătății, satisfacerea nevoilor social culturale ale copilului, precum și a oricăror alte cheltuieli pe care le reclamă creșterea, educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia.
43. La fel, Colegiul civil indică că, în general, întinderea întreținerii copilului minor se stabilește în funcție de starea de nevoie a acestuia, în raport cu posibilitățile de plată ale părintelui care datorează întreținerea, analizate în funcție de câștigul acestuia din muncă și alte venituri.
44. În speță, se reține că, într-adevăr, după stabilirea pensiei pentru întreținerea copiilor minori **********, născut la ***** **********, născută la ***** și **********, născut la *****, în mărime de fixă de 1000 lei/lunar, conform informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență, pentru un copil cu vîrsta 7-17 ani, a crescut în sate pînă la suma de 3077,60 lei.
45. În acest context, se mai reține că cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari.
46. În această ordine de idei, Colegiul civil ține să menționeze că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.
47. Totodată, cuantumul pensiei de întreținere stabilit trebuie să reflecte pe deplin necesitățile reale ale copiilor minori, raportate la vârsta acestora, costurile de întreținere curente și standardele rezonabile de trai.
48. În situația din speță pârâtul/ intimat Munteanu Ion dispune de capacitate de muncă, iar copiii minori **********, născut la ***** **********, născută la ***** și **********, născut la *****, sunt în plină etapă de creștere și educație, frecventând școala și grădinița. Respectiv, cheltuielile aferente (alimente, îmbrăcăminte, rechizite, servicii medicale și extra curriculare) au o tendință constantă de creștere.

49. Astfel, luând în considerație că pensia de întreținere se determină ținând cont de mijloacele materiale ale ambilor părinți, dar și de necesitățile copiilor, acestea din urmă crescând odată cu vârsta, dezvoltarea și integrarea socială, consideră întemeiată majorarea pensiei de întreținere la suma de 2500 lei/lunar, în scopul asigurării unui standard adecvat de viață pentru copii.
50. În plus, majorarea contribuției la suma de 2500 lei/lunar lunar este proporțională cu interesele superioare ale copiilor și cu principiul egalității părinților în fața obligațiilor parentale, or, părintele în grija căruia au fost lăsați copiii minori, pe lângă investiția financiară, mai investește timp, energie, îi acordă grijă şi suport zilnic copiilor.
51. Dat fiind că părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copiilor săi, pârâtul are obligația să desfășoare activitatea de muncă întru a asigura copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.
52. În acest context, se reține că, apelantul nu a probat că îi este contraindicată activitatea de muncă. Corespunzător, acesta este obligat să întreprindă toate acțiunile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor sale părintești.
53. Colegiul respinge susținerile apelantului referitoare la faptul că ar avea la întreținere și un alt copil minor, reținând că această împrejurare nu poate constitui un temei pentru diminuarea obligației sale legale de întreținere față de copiii săi din prezenta cauză. Obligația de întreținere a copiilor nu este condiționată de existența altor raporturi de întreținere asumate ulterior, ci se exercită proporțional și în mod nediscriminatoriu față de toți copiii.
54. În același timp, Colegiul civil notează că prin prisma raționamentului instituit la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanței nu a fost prezentată nici o probă ce ar permite concluzionarea faptului că schimbarea situației familiare a afectat situația financiară a pârâtului/apelantului, simpla invocare a faptului dat, nu poate servi drept temei de reținere a argumentelor respective.
55. În acest sens, Colegiul civil menționează că instanța trebuie să investigheze în mod obiectiv situația materială și, în acest scop, trebuie să dispună de acte pentru identificarea tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei, circumstanțe ce nu se atestă la caz.
56. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe.
57. În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 389-390, art. 394 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Munteanu Ion.

Se menține hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27 februarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Munteanu Elena

împotriva lui Munteanu Ion cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și anularea titlului executoriu.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Roman Pascari

Elena Bolocan